

Okul Öncesi Öğretmenlerinin Çatışma Yönetimi Stratejisinin İncelenmesi* *

Doç. Dr. Hatice Kadioğlu Ateş

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-6916-1257>

İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Sınıf Öğretmenliği Anabilim Dalı, İstanbul – TÜRKİYE

Elif Kalfa

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-6618-3853>

Öğretmen / TOKİ Fulya Anaokulu, Milli Eğitim Bakanlığı, İstanbul – TÜRKİYE

Makale Geçmişi

Geliş: 26.12.2021

Kabul: 28.06.2022

On-line Yayın: 30.06.2022

Anahtar Kelimeler

Okul Öncesi Öğretmenleri

Çatışma

Çatışma Yönetimi Stratejileri

Araştırma Makalesi

*Bu makale, İntihal.net tarafından taranmıştır. Bu makale, Creative Commons lisansı altındadır. Bu makalenin verileri 2020 öncesi toplandığından ULAKBİM TR DİZİN kararına göre etik kurul onayı gerekmemektedir.

*Bu makale, 1. yazar Doç. Dr. Hatice Kadioğlu Ateş danışmanlığında, 2. yazar Elif Kalfa tarafından İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde hazırlanan Yüksek Lisans tez çalışmasının bir bölümünden üretilmiştir.

DOI:

<http://dx.doi.org/10.29228/JASSS.55638>

Öz

Bu çalışma; İstanbul İli, Küçükçekmece ilçesi sınırları içerisinde bulunan okul öncesi öğretmenlerinin çatışma yönetimi stratejilerini incelemek amacıyla gerçekleştirilmiştir. Çalışmada yaş, medeni durum, öğrenim durumu, okul türü, çalışılan okuldaki öğretmen sayısı, görev süresi, mesleki kıdem değişkenleri açısından öğretmenlerin çatışma yönetimi stratejileri incelenmiştir. Çalışma, tarama modelinde desenlenmiştir. Bu araştırmanın örneklemini, 2017-2018 eğitim öğretim yılında İstanbul ili Küçükçekmece ilçesinde görevli olan 230 tane okul öncesi öğretmeni oluşturmaktadır. Araştırmada veri toplamak amacıyla "Çatışma Yönetimi Stratejileri Ölçeği" kullanılmıştır. Ölçekteki her bir maddede yer alan davranışın görülme sıklığını belirlemek için beşli likert tipi bir ölçek kullanılmıştır. Araştırmada elde edilen veriler, SPSS for Windows istatistiksel paket programı kullanılarak analiz edilmiştir. Araştırmada verilerin analizinde frekans, yüzde, ortalama, standart sapma, t-testi, tek yönlü varyans analizi (ANOVA) ve Tukey testi yapılmıştır. Araştırma verilerinin analizi sonucunda; okul öncesi öğretmenlerinin çatışma yönetimi stratejileri ile öğrenim durumu ve öğretmen sayısı değişkenleri arasında anlamlı farklılıklar bulunmuştur. Ön lisans mezunu öğretmenler, lisans ve üzeri mezunu öğretmenlere göre çatışma yönetimi stratejilerinden kaçınma, uzlaşma ve uyma stratejilerini daha fazla kullanmaktadır. Okul öncesi öğretmenleri bütünleştirme stratejilerini her zaman, kaçınma stratejilerini bazen, uzlaşma stratejilerini sık sık, hükmetme stratejilerini bazen ve uyma stratejilerini sık sık kullandıkları yönünde görüş belirtmişlerdir. Çalışılan okuldaki öğretmen sayısı 1-10 arası olan öğretmenlerin, 26-30 olan öğretmenlere göre çatışma yönetimi stratejilerinden kaçınma ve uyma stratejilerini daha fazla kullandıkları sonucuna ulaşılmıştır.

Atıf Bilgisi / Reference Information

Kadioğlu Ateş, H. ve Kalfa, E. (2022). Okul Öncesi Öğretmenlerinin Çatışma Yönetimi Stratejisinin İncelenmesi. *Jasss Studies-The Journal of Academic Social Science Studies*, 15(90), 1-22.

Investigation of Preschool Teachers' Conflict Management Strategy* *

Assoc. Prof. Dr. Hatice Kadioğlu Ateş
Istanbul Sabahattin Zaim University, Faculty of Education, Department of Classroom Teaching,
Istanbul – TURKEY

Elif Kalfa
Teacher / TOKİ Fulya Preschool, National Education of Ministry, Istanbul – TURKEY

Article History

Submitted: 26.12.2021

Accepted: 28.06.2022

Published Online: 30.06.2022

Keywords

Preschool Teachers
Conflict
Conflict Management Strategies

Research Article

* This article was checked by Intihal.net.
This article is under the Creative Commons license. Since the data of this article were collected before 2020, ethical committee approval is not required according to the decision of ULAKBİM TR DİZİN.

* This study was derived from a part of the master's thesis prepared by Elif Kalfa under the supervision of Assoc. Prof. Dr. Hatice Kadioğlu Ateş at Istanbul Sabahattin Zaim University Social Sciences Institute.

DOI:

<http://dx.doi.org/10.29228/JASSS.55638>

Abstract

This work; This study was conducted to examine the conflict management strategies of preschool teachers in the Küçükçekmece district of Istanbul. In the study, teachers' conflict management strategies were examined in terms of age, marital status, education level, school type, number of teachers in the school, tenure, and professional seniority. The study was patterned in the scanning model. The sample of this research consists of 230 preschool teachers working in Küçükçekmece district of Istanbul province in the 2017-2018 academic year. "Conflict Management Strategies Scale" was used to collect data in the research. . A five-point Likert type scale was used to determine the frequency of the behavior in each item in the scale. The data obtained in the research were analyzed using the SPSS for Windows statistical package program. In the analysis of the data, frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test, one-way analysis of variance (ANOVA) and Tukey test were used. As a result of the analysis of the research data; Significant differences were found between the conflict management strategies of preschool teachers and the variables of educational status and number of teachers. Teachers with an associate degree use avoidance, compromise and compliance strategies more than teachers with a bachelor's degree or higher. Preschool teachers stated that they always use integrating strategies, avoidance strategies sometimes, compromise strategies often, domination strategies sometimes, and compliance strategies often. It has been concluded that the teachers with 1-10 teachers in the school they work in use the avoidance and compliance strategies more than the teachers with 26-30 conflict management strategies.

GİRİŞ

İnsanlık tarihi incelendiğinde genç kuşakların toplumun ihtiyaçları doğrultusunda yetiştirilmeleri insanın temel uğraşlarından biri olmuştur. Başlarda aile veya kabile büyüklerinin verdiği eğitimle gerçekleştirilen bu durum, işbölümü artıp uygarlık geliştikçe yerini okulda eğitime bırakmıştır. Bireysel eğitimden okulda eğitime geçiş de öğretmenleri eğitim öğretimi gerçekleştirecek özel insanlar olarak ortaya çıkarmıştır (Oktaç, 2012:123). Eğitim sistemi ve onun uygulama merkezi olan okulun toplumsal görevi kişileri, toplum içinde alacağı rollere göre bilgi ve beceri, düşünce zenginliği bakımından geleceğe ve hayata hazırlamaktır. Okul, sosyalleşme ve kültürel sistemin beşiğidir. Büyük beklentiler ve heyecanla okula başlayan çocuğun ilk tanıdığı kişiler öğretmenlerdir. Okuldaki öğretim sürecinde çocukların duygusal özellikleri ve kişisel yetilerinin yanı sıra öğretmenin bilgisi, becerisi ve öğrenciyle arasındaki duygusal-sosyal iletişimin rolü çok büyüktür (Dereci, 2012:5).

Eğitim, anne babaların çocuklarıyla ilişkilerinde iyi bir denge yakalayabilmesidir (Kandır, 2014:12). Hayatın ilk yılları insanın gelecekteki davranışlarını yönlendiren, biçimlendiren temellerin atıldığı bir dönemdir (Gökçen, 2014:5). Çocukları hayata hazırlayan aileler ve öğretmenler “davranış mühendisi” eğitimci olarak her yaşta çocuğun gelişimsel özelliklerine duyarlı olmalıdırlar (Aydın, 2012:13-14). Öğretmenlik gelecek nesilleri yetiştirme görevini üstlenmiş, fedakar bireylerce icra edilen kutsal bir meslektir (Kadioğlu Ateş ve Kadioğlu, 2018).

Okul öncesi eğitim 0-6 yaş çocukların çok yönlü gelişimlerinin (beden, zihin, yaratıcılık, duygu ve sosyal gelişim) bir bütün olarak desteklenerek sahip oldukları kapasiteyi en üst düzeyde kullanmalarına yardım eden, onları bir üst eğitim kurumuna hazırlayan eğitim dönemidir (Polat-Unutkan, 2012:27). Okul öncesi ve ilköğretim yılları öğrencinin öğrenmeye açıklığı, dünyayı tanıma merakının çok yoğun olduğu ilk yıllar olduğundan öğretmen bireyin şekillenmesinde derin ve kalıcı izler bırakmaktadır (Aslan, 2012:78).

Erken çocukluk; gelişimin en hızlı olduğu, kişiliğin temellerinin atıldığı, çocuğun yakın çevresinden en çok etkilendiği ve her türlü öğrenmeye açık olduğu bir dönemi içerir (Kabaklı Çimen, 2016:99).

Öğretmenlik uzmanlık gerektiren bir meslektir. Öğretmen adaylarına iyi öğretmenlik becerilerinin kazandırılması oldukça önemlidir. Her öğretmen adayı kendi branşıyla alakalı bilgi ve becerilere sahip olarak yetiştirilmelidir. Özellikle okul öncesi öğretmenliği bu konuda ayrı bir önem taşımaktadır. Çünkü çocukların eğitim-öğretimleri ile ilgili temellerin atıldığı, en temel bilgi ve becerilerin kazandırıldığı, sonraki eğitim hayatlarının şekillendiği dönem okul öncesi eğitim dönemidir. Bu dönemde; bilinçli, sağlıklı, mesleki yeterliliği iyi olan bir okul öncesi öğretmenin yetiştirdiği öğrenciler ile hem alanıyla ilgili hem de öğretmenlik becerileri ile ilgili yeterliliği az olan bir okul öncesi öğretmenin yetiştirdiği öğrenciler arasında ciddi farklılıklar olacağı beklenen bir durumdur (Kanbay Ak, Yıldırım ve Kadioğlu Ateş, 2016).

Çatışma örgütsel yaşamın önemli bir parçasıdır. Eğitim örgütlerinin sık sık karşılaştığı bir durum olan çatışma eğitim yöneticilerinin aynı zamanda öğretmenlerin zamanını ve enerjilerini tüketmektedir. Bu çalışma ile okul öncesi öğretmenlerinin çatışma yönetimi stratejileri incelenecek olup çeşitli değişkenlere göre anlamlı farklılık gösterip göstermediği araştırılacaktır. Yurt içinde yapılan çalışmalara bakıldığında okul öncesi öğretmenlerinin çatışma yönetimi stratejilerini inceleyen bir çalışmaya rastlanmamaktadır. Bu sebeple araştırmanın bu alanda sadece okul öncesi öğretmenleri ile yapılan ilk çalışma olacağı ve yapılacak olan çalışmalara katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Ayrıca elde edilecek sonuçların, okul öncesi öğretmenlerinin çatışmayı yönetmeye ilişkin bilgi ve becerilerin kazandırılmasına yönelik eğitimlerin hazırlanmasında önemli bir işleve sahip olacağı düşünülmektedir.

Çatışma kavramı olarak düşünüldüğünde sadece geçmiş yaşantılarda kişilerarası ilişkilerin bozulması, düşmanca tavırların sergilenmesi ve kavgaların ortaya çıkması gibi olumsuz sonuçları olan

deneyimler olarak bellekte kalmaktadır. Olumsuz ve uzak durulması gereken bir durum olarak görülmektedir. Çatışma kavramı bireysel farklılıkların bulunduğu ve bireylerin iletişim ve etkileşim içinde olduğu sürece var olmaya devam edecektir. İnsanın var olduğu her ortamda bulunduğu göre çatışma durumlarından yarar sağlanmaya çalışılarak yapıcı sonuçlar elde edilmesi için çabalanması gerekmektedir (Karip, 2013:3).

Hızla gelişen ve küreselleşen dünyada kendisini geleceğe taşıyabilme mücadelesi içinde yer alan ülkelerin varlığını koruyabilmesi o ülkede nitelikli insan gücünün yetiştirilmesine bağlıdır. Nitelikli insan gücünün yetiştirilebilmesi ise ancak eğitim ile meydana gelmektedir. Bu yüzden de nitelikli kurumlar olması gerekmektedir (Topluer, 2008:1). Kurumların niteliği hususunda işgörenlerin çatışma yönetimi stratejilerini kullanma durumları öne çıkan önemli bir husustur.

Örgütler arasında eğitim örgütleri, girdisi ve çıktısının insan olması ile diğer örgütlerden ayrılmaktadır. Bu yüzden çatışma, eğitim örgütlerin için kaçınılması zor bir durum olmaktadır (Özgan, 2006s:2).

Çatışmalar örgütün amaçları doğrultusunda yönetildiği takdirde, örgüte çeşitlilik ve yeni düşüncelerin ortaya çıkmasını sağlayarak örgütün güçlenmesini sağlamaktadır (Casiadi, 2017). Bir toplumda eğitim örgütlerinin işlevini yerine getirebilmesi, örgüt üyelerinin etkililiğine bağlıdır. Okul sisteminin önemli bir parçası olan öğretmenler öğrenme ortamındaki bir yöneticidir (Özgan,2006 s:3). Öğretmenler okul çatısı altında gerek okulun amaçlarını gerçekleştirmek gerekse kendi kişisel ihtiyaçlarını ve beklentilerini karşılamak için çevresinde yer alan bireyler ile sürekli iletişim içinde olmak durumundadır (Kayhan, 2014:1). Bir çatışma durumu ile karşı karşıya gelindiğinde öncelikle çatışmanın teşhis edilmesi gerekmektedir. Bu durumda da tarafların uygun çatışma içinde uygun bir yaklaşım içinde bulunulup bulunulmadığı tespit edilmelidir. Birbirinden farklı sebeplerle ortaya çıkan çatışmalar farklı müdahaleleri gerektirmektedir. Uygun bir yaklaşım ile müdahale edilen çatışmaların örgütte sağlıklı bir düzeyde var olması sağlanır (Karip, 2013:44).

Çatışmanın dinamik bir süreç olması ve her zaman varlığını sürdüreceği gerçeğini göz önünde bulundurarak bu sürecin birey ve örgüt üzerinde nasıl fonksiyonel hale getirilebileceği üzerinde yoğunlaşmak gerekmektedir (Kapıcı, 2015:3). Çatışma, bireyler veya gruplar arasındaki farklılıklardan kaynaklanan çeşitli anlaşmazlık durumu olan sosyal bir olgudur. (Koçel, 1998:395). Çatışma Yönetimi, örgüt içindeki bireyler ya da gruplar arasında ortaya çıkan çatışma durumunu kontrol altına alarak, taraflar arasındaki anlaşmazlık ve huzursuzluğun örgüt yararına sonuçlanacak şekilde yönlendirilmesidir (Hampton, Summer ve Webber, 1982'den akt. Akkirman, 1998:3). Çatışma Yönetimi Stratejisi, çatışma durumlarında bireylerin belirli davranış modelleri doğrultusunda kendilerini ifade etme eğilimleridir (Gümüşeli, 1994:22).

Literatür incelendiğinde çatışma olgusuna ilişkin yapılan pek çok çalışmaya rastlanılmıştır. Akgül (2011) araştırmasında öğretmenlerin duygusal zeka düzeyleri farklılaştıkça çatışma yönetimi stratejilerinin tercihinde değişim olup olmadığını belirlemeyi amaçlamıştır. Uysal (2012), resmi ve özel ilköğretim okulu öğretmenlerinin çatışma yönetimi stratejilerini saptamayı amaçlamıştır. Koç (2016), öğretmenlerin çatışmada kullandıkları yönetim stratejisinin belirlemede demografik özellikleri ne düzeyde etkili olduğunu belirlemeyi amaçlamıştır. Özgan (2006), ilköğretim okulu öğretmenlerinin kişisel değişkenler ile çatışma yönetimi stratejileri arasındaki ilişkiyi belirlemeyi amaçlamıştır. Gümüşeli (1994), müdürlerin öğretmenler ile aralarında çıkan çatışmaları yönetmede kullandıkları stilleri belirlemeyi amaçlamıştır. Sungur (2008), "Eskişehir İli Yenikent Eğitim Bölgesi İlköğretim Okullarında Çalışan Öğretmenlerin Çatışma Yönetimi Yaklaşımları" konulu araştırmasında ilköğretim okullarında görev yapmakta olan öğretmenlerin çatışma yönetimi yaklaşımlarına ilişkin algıları ile bu algılarının demografik özelliklere göre farklılık olup olmadığını saptamayı amaçlamıştır. Vatanserver

Bayraktar ve Yılmaz (2016), sınıf öğretmenlerinin çatışma çözme becerileri ile stresle başa çıkma becerileri arasındaki ilişkiyi incelemiştir.

Alanyazında yapılan araştırmalardan farklı olarak çalışma okul öncesi öğretmenleriyle yapılmıştır. Ulaşılan örneklem grubu olarak bakıldığında bu alanda bu nicel sayıya kavuşmak zordur. İstanbul gibi Türkiye mozağını yansıtan bir metropol şehirde yapılması çalışmanın önemini arttırmaktadır. Erken çocukluk döneminin insan üzerindeki önemi, etkisi, değeri düşünüldüğünde örgütlerdeki çatışmanın okul öncesi öğretmenleri tarafından ele alınmış olması cidden elzemdir. Çalışmanın alanyazına katkı sağlayıp sonraki araştırmalara kaynak olabileceği düşünülmektedir.

Araştırma Problemi

Bu araştırmada okul öncesi öğretmenlerinin çatışma yönetimi stratejilerinin çeşitli değişkenler açısından incelenmiştir. Bu doğrultuda aşağıda yer verilen sorulara cevap aranmıştır:

1. Okul öncesi öğretmenlerinin çatışma yönetimi stratejileri hangi düzeydedir?
2. Okul öncesi öğretmenleri çatışma yönetimi stratejileri yaş değişkeni bakımından anlamlı farklılık göstermekte midir?
3. Okul öncesi öğretmenleri çatışma yönetimi stratejileri medeni durum değişkeni bakımından anlamlı farklılık göstermekte midir?
4. Okul öncesi öğretmenleri çatışma yönetimi stratejileri öğrenim durumu değişkeni bakımından anlamlı farklılık göstermekte midir?
5. Okul öncesi öğretmenleri çatışma yönetimi stratejileri çalışılan okul öncesi eğitim kurumu türü değişkeni bakımından anlamlı farklılık göstermekte midir?
6. Okul öncesi öğretmenleri çatışma yönetimi stratejileri çalışılan okuldaki öğretmen sayısı değişkeni bakımından anlamlı farklılık göstermekte midir?
7. Okul öncesi öğretmenleri çatışma yönetimi stratejileri çalışılan okuldaki görev süresi değişkeni bakımından anlamlı farklılık göstermekte midir?
8. Okul öncesi öğretmenleri çatışma yönetimi stratejileri mesleki kıdem değişkeni bakımından anlamlı farklılık göstermekte midir?

YÖNTEM

Araştırmanın Modeli

Araştırmada okul öncesi öğretmenlerinin çatışma yönetimi stratejilerine ilişkin görüşleri tarama modelinde incelenmiştir. Bu araştırma tarama modelinde betimsel bir araştırmadır. Tarama modeli araştırma konusuna ilişkin evreni temsil edebilecek sayıda bireye yer verilen örneklem grubunun bakış açılarının veya düşüncelerinin belirlenmesine yönelik verilerin toplandığı araştırma sürecidir (Büyüköztürk, 2011).

Tarama modeli, geçmişte ya da hala var olan bir durumu var olduğu şekliyle betimlemeyi amaçlayan bir yaklaşımdır. Araştırma konusu olan nesne veya bireyi değiştirme çabası gösterilmez, nesne veya bireyin tanımlanması kendi koşulları içinde, olduğu gibi yapılmaya çalışılır. (Karasar, 2003).

Evren ve Örneklem

Araştırmanın evreni, 2017-2018 eğitim öğretim yılında Milli Eğitim Bakanlığına bağlı İstanbul ili Küçükçekmece ilçesinde bulunan devlet ve özel okul öncesi eğitim kurumlarında görev yapmakta olan okul öncesi öğretmenlerinden oluşmaktadır.

Bu evren için seçkisiz olarak (random) belirli sayıda okul öncesi eğitim kurumu alınacak ve örneklem grubu oluşturulacaktır. Araştırmadaki örneklem grubuna dahil olacak yaklaşık 300 okul öncesi öğretmenine araştırmacı tarafından ulaşılabacaktır.

Araştırmanın evreni 2017-2018 eğitim öğretim yılında Küçükçekmece ilçesinde resmi ve özel bağımsız anaokulları ile ilkokul, ortaokul ve lise bünyesinde anasınıflarında görev yapan 596

öğretmenden oluşmaktadır. Çalışma örnekleminde 230 tane öğretmene ulaşılmış ve değerlendirmeye alınmıştır. Çalışmada seçkisiz örnekleme yöntemlerinden basit seçkisiz örnekleme yöntemi kullanılmıştır.

Örneklem grubunu oluşturan öğretmenlerin cinsiyet, yaş, medeni hal, öğrenim durumu, çalışılan okul türü, okul öncesi eğitim kurumu, okuldaki öğretmen sayısı, çalışılan okuldaki görev süresi, mesleki kıdem, yöneticilik deneyimi, daha önce çatışma yönetimi konusunda hizmetiçi eğitim alma ile ilgili demografik değişkenlere ait frekans ve yüzde dağılımları Tablo 1’de sunulmuştur.

Tablo 1. Öğretmenlerin Demografik Özelliklere Göre Dağılımları

Demografik Özellikler		Frekans	Yüzde (%)
Cinsiyet	Kadın	227	98,7
	Erkek	3	1,3
Yaş	25 ve altı	50	21,7
	26-30	85	37,0
	31-35	59	25,7
	36 ve üstü	36	15,6
Demografik Özellikler		Frekans	Yüzde (%)
Medeni Durum	Evli	118	51,3
	Bekar	112	48,7
Öğrenim Durumu	Ön Lisans	65	28,3
	Lisans ve üzeri	165	71,7
Çalışılan Okul Türü	Resmi	225	97,8
	Özel	5	2,2
Okul Öncesi Eğitim Kurumu	Anaokulu	157	68,3
	Anasınıfı	73	31,7
Okuldaki Öğretmen Sayısı	1-10 arası	84	36,5
	11-20 arası	74	32,2
	21-30 arası	32	13,9
	31 ve üstü	40	17,4
Çalışılan Okuldaki Görev Süresi	1-4 yıl	180	78,3
	5 ve üstü	50	21,7
Mesleki Kıdem	5 ve altı	95	41,3
	6-10 yıl arası	92	40,0
	11 ve üstü	43	18,7
Yöneticilik Deneyimi	Evet	28	12,2
	Hayır	202	87,8
Daha Önce Çatışma Yönetimi Konusunda Hizmetiçi Eğitim Alma	Evet	13	5,7
	Hayır	217	94,3

Tablo 1’de görüldüğü üzere araştırmaya katılan öğretmenlerin 227’si (%98,7) kadın, 3’ü (%1,3) erkektir. Yaşları incelendiğinde 50’si (%21,7) 25 ve altı, 85’i (%37,0) 26-30 yaş aralığında, 59’u (%25,7) 31-35 yaş aralığındadır. Öğretmenlerin 20’si (%8,7) 36-40 yaş aralığında ve 16’sı (%7,0) 41 ve üstü yaşında olduğundan 36-40 yaş aralığı ve 41 yaş üstü birleştirilmiş ve 36’sı (%15,6) 36 ve üstü yaş olarak

değerlendirilmiştir. Medeni durumlarına göre incelendiğinde 118'si (%51,3) evli, 112'si bekadır. Öğrenim durumuna göre öğretmenlerin 65'i (28,3) ön lisans mezunudur. Öğretmenlerin 153'ü (%66,5) lisans, 12'si (%5,2) yüksek lisans mezunu olduğundan lisans ve yüksek lisans öğrenimleri birleştirilmiş ve 165'i (%71,7) lisans ve üzeri olarak değerlendirilmiştir. Çalışılan okul türüne göre öğretmenlerin 225'i (%97,8) resmi okullarda, 5'i (%2,2) özel okullarda görev yapmaktadır. Okul öncesi eğitim kurumuna göre öğretmenlerin 157'si (%68,3) anaokulunda, 73'ü (%31,7) ilkokul, ortaokul ve liselerin bünyesinde bulunan anasınıflarında çalışmaktadır. Öğretmenlerin 84'ü (%36,5) 1-10 arası, 74'ü (%32,2) 11-20 arası, 32'si, (%13,9) 21-30 arası, 40'ı (%17,4) 31 ve üstü sayıda öğretmenin görev yaptığı okullarda bulunmaktadır. Çalışılan okuldaki görev süresine göre öğretmenlerin 180'i (%78,3) 1-4 yıl süreyle buldukları okulda görev yapmışlardır. Öğretmenlerin 40'ı (%17,4) 5-8 yıl, 10'u (%4,3) 9 ve üstü yıl süresince buldukları okulda görev yaptıklarından 5-8 yıl ile 9 ve üstü yıl görev süresi birleştirilmiş ve 50'si (%21,7) 5 ve üstü yıl süreyle buldukları okulda görev yaptıkları şeklinde değerlendirilmiştir. Mesleki kıdeme göre incelendiğinde 95'i (%41,3) 5 ve altı yıl, 92'si (%40,0) 6-10 yıl arası mesleki kıdeme sahiptir. Öğretmenlerin 25'i (%10,8) 11-15 yıl arası, 13'ü (%5,7) 16-20 yıl arası, 5'i (%2,2) 20 yıl üstü mesleki kıdeme sahip olduğundan 11-15 yıl arası, 16-20 yıl arası ve 20 yıl üstü mesleki kıdem birleştirilmiş ve 43'ü (%18,7) 11 ve üstü yıl mesleki kıdem olarak değerlendirilmiştir. Yöneticilik deneyimi bakımından incelendiğinde öğretmenlerin 28'inin (%12,2) yöneticilik deneyimi bulunurken, 202'sinin (%87,8) yöneticilik deneyimi bulunmamaktadır. Öğretmenlerin 13'ü (%5,7) daha önce çatışma yönetimi konusunda hizmetiçi eğitim almış, 217'si (%94,3) bu konuda hizmetiçi eğitim almamıştır.

Verilerin Toplanması

Araştırmacı tarafından veri toplama araçları İstanbul ili Küçükçekmece İlçesinde bulunan devlet ve özel okul öncesi eğitim kurumlarında görev yapan okul öncesi öğretmenlerine uygulanmıştır. Araştırma, gerekli izinler alındıktan sonra 2017-2018 eğitim öğretim yılının birinci döneminde okul öncesi öğretmenlerine uygulanmıştır. Araştırmacılar tarafından uygulama yapılacak olan okul öncesi eğitim kurumları ziyaret edilmiştir. Okul öncesi öğretmenlerine ölçekler sunulmuş ve doldurulan ölçekler kontrol edilerek teslim alınmıştır. Eksik veya hatalı doldurulan ölçekler değerlendirmeye alınmamıştır. Örneklemdaki öğretmenlere ölçeğin uygulanabilmesi için İstanbul İl Milli Eğitim Müdürlüğünden alınan izin ekte sunulmuştur.

Veri Toplama Araçları

Araştırmada kullanılan iki bölümden oluşan veri toplama aracı kullanılmıştır. Birinci kısımda araştırmanın amacını ve verilecek yanıtların akademik amaçlar için kullanılacağını belirten kişisel bilgi formu bulunmaktadır. Bilgi formunda okulöncesi öğretmenlere cinsiyet, yaş, medeni durum, öğrenim durumu, çalışılan okul türü, çalışılan okul öncesi eğitim kurumu türü, çalışılan okuldaki öğretmen sayısı, çalışılan okuldaki görev süresi, mesleki kıdem, yöneticilik deneyiminin olup olmadığı, daha önce çatışma yönetimi konusunda hizmetiçi eğitim alıp almadığı soruları yöneltilmiştir.

İkinci bölümde Gümüseli'nin (2004) Türkçe'ye uyarladığı Rahim Çatışma Yönetimi Stratejileri Ölçeğinden faydalanarak Özgan'nın 2006 da geliştirdiği "Çatışma Yönetimi Stratejileri Ölçeği" kullanılmıştır. Bütünleştirme alt boyutunda 9 madde, kaçınma alt boyutunda 13 madde, uzlaşma alt boyutunda 8 madde, hükmetme alt boyutunda 6 madde ve uyma alt boyutunda 5 madde olmak üzere toplam 41 maddeden ve beş alt boyuttan oluşan ölçek beşli likert tipinde hazırlanmıştır. Ölçekte yer alan ifadeler (1) Hiçbir zaman, (2) Nadiren, (3) Ara Sıra, (4) Sık Sık ve (5) Her zaman şeklinde derecelendirilmiştir. Yapı geçerliğini sağlamak üzere yapılan faktör analizinde beş faktörlü yapı içerisinde toplam varyansın 56.74'ünün açıklanabildiği görülmüştür. Madde-Toplam korelasyon incelemeleri doğrultusunda belirlenen madde güvenilirlik düzeylerine göre, Cronbach Alpha güvenilirlik katsayıları sırasıyla bütünleştirme alt boyutu için .90, kaçınma alt boyutu için .84, uzlaşma alt boyutu için .82, hükmetme alt boyutu için .75 ve uyma alt boyutu için .74 olarak bulunmuştur.

Bu araştırmada Cronbach Alpha güvenilirlik katsayısı bütünleştirme alt boyutu için .83, kaçınma alt boyutu için .75, uzlaşma alt boyutu için .69, hükmetme alt boyutu için .62, uyma alt boyutu için .57 ve toplam ölçek için .88 olarak hesaplanmıştır. Ölçekte yer alan ifadelerin puanlamaları; 1–1,79 arası hiçbir zaman, 1,80–2,59 nadiren, 2,60–3,39 arası bazen, 3,40–4,19 arası sık sık ve 4,20–5,00 arası ise her zaman şeklinde belirlenmiştir.

Verilerin Analizi

Araştırma sonucu toplanan anketlerden eksiksiz ve doğru olarak doldurulan anket verileri SPSS For Windows istatistiksel paket programı ile analiz edilmiştir. Elde edilecek verilerin analizinde; frekans, yüzde, bağımsız gruplar t test, One Way ANOVA, Man Whitney U, Kruskal WALLİS – H gibi istatistiksel tekniklerden yararlanılmıştır.

Araştırmadan elde edilen veriler, SPSS programına aktarılmış ve veriler aşağıda açıklandığı şekilde analiz edilmiştir.

1. Öğretmenlerin çatışma yönetimi stratejileri ölçeği alt boyutlarından aldıkları puanların Aritmetik Ortalama (\bar{x}), Standart Sapma (ss) ve Standart Hata Değerleri ($Sh_{\bar{x}}$) hesaplanmıştır.

2. Öğretmenlerin çatışma yönetimi stratejileri ölçeği alt boyutlarından aldıkları puanların cinsiyete, medeni duruma, öğrenim durumuna, çalıştıkları okul türüne ve çalışılan okuldaki görev süresine göre farklılaşp farklılaşmadığını belirlemek üzere bağımsız gruplar t testi kullanılmıştır. Öğretmenlerin yaşa, okuldaki öğretmen sayısına ve mesleki kıdem yılına göre farklılaşp farklılaşmadığı tek yönlü varyans analizi (ANOVA) ile tespit edilmiştir. Gruplar arası farklılık bulunduğu zaman hangi gruplar arasında farklılaşma olduğunun tespiti için Tukey testi kullanılmıştır.

Normallik değerleri

Boyutlar	Basıklık	Çarpıklık
Bütünleştirme	-.609	-.141
Kaçınma	.368	.102
Uzlaşma	-.336	.276
Hükmetme	.193	-.033
Uyma	-.054	-.220

Verilerin normal dağılım gösterip göstermediğini tespit etmek için çarpıklık ve basıklık değerlerine bakılmış ve bu değerler sırasıyla; çatışma yönetimi stratejileri ölçeğinin “bütünleştirme” alt boyutu için -.61 ile -.14, “kaçınma” alt boyutu için .37 ile .10, “uzlaşma” alt boyutu için -.34 ile .28, “hükmetme” alt boyutu için .19 ile -.03, “uyma” alt boyutu için -.05 ile -.22 ve toplam ölçek için .16 ile .25 olarak hesaplanmıştır.

Tabachnick ve Fidell'e göre (2013) çarpıklık ve basıklık değerlerinin ± 1.5 George ve Mallery'e (2010) göre ise ± 2 aralığında yer alması normallik için kabul edilebilir bir durumdur. Buradan hareketle dağılım normal kabul edilmiştir.

BULGULAR VE YORUMLAR

Bu bölümde verilerin istatistiksel çözümlemesi ile elde edilen bulgular ve bu bulgulara ilişkin yorumlar yer almaktadır. Bu amaçla araştırmaya katılan okul öncesi öğretmenlerinin “Çatışma Yönetimi Stratejileri Ölçeği”nin alt boyutlarına ve ölçek toplamına verilen cevapların frekansları tablolar halinde verilmiştir. Sonrasında öğretmenlerin çatışma yönetimi stratejileri ölçeğinin alt boyutları ve toplam ölçekten alınan puanların demografik değişkenlere göre istatistiksel analizleri yapılmıştır.

1. Araştırmanın Birinci Alt Problemine İlişkin Bulgular ve Yorum

Araştırmanın birinci alt problemi olan “Okul öncesi öğretmenlerinin çatışma yönetimi stratejileri hangi düzeydedir?” sorusuna ilişkin elde edilen veriler Tablo 2’de sunulmuştur.

Tablo 2. Çatışma Yönetimi Stratejileri Ölçeğinin Alt Boyutlarına Ait Aritmetik Ortalama, Standart Sapma ve Standart Hata Değerleri

Boyutlar	N	\bar{x}	ss	$Sh_{\bar{x}}$
Bütünleştirme	230	4,27	,53	,04
Kaçınma	230	3,00	,51	,03
Uzlaşma	230	3,87	,49	,03
Hükmetme	230	3,20	,55	,04
Uyma	230	3,68	,54	,04
Toplam Ölçek	230	3,60	,38	,03

Tablo 2’de görüldüğü üzere çatışma yönetimi stratejileri ölçeği alt boyutları ve toplam ölçek puanları incelendiğinde, “bütünleştirme” alt boyutunun ortalama puanı $\bar{x}=4,27$ olarak, “kaçınma” alt boyutunun ortalama puanı $\bar{x}=3,00$ olarak, “uzlaşma” alt boyutunun ortalama puanı $\bar{x}=3,87$ olarak, “hükmetme” alt boyutunun ortalama puanı $\bar{x}=3,20$ olarak, “uyma” alt boyutunun ortalama puanı $\bar{x}=3,68$ olarak ve toplam ölçek ortalama puanı $\bar{x}=3,60$ hesaplanmıştır. Elde edilen bulgulardan hareketle okul öncesi öğretmenleri bütünleştirme stratejilerini her zaman, kaçınma stratejilerini bazen, uzlaşma stratejilerini sık sık, hükmetme stratejilerini bazen, uyma stratejilerini sık sık ve genel olarak çatışma yönetimi stratejilerini sık sık kullandıkları yönünde görüş belirtmişlerdir.

2. Araştırmanın İkinci Alt Problemine İlişkin Bulgular ve Yorum

Araştırmanın ikinci alt problemi olan “Okul öncesi öğretmenlerinin çatışma yönetimi stratejileri yaş değişkenine göre anlamlı farklılık göstermekte midir?” sorusuna ilişkin elde edilen veriler Tablo 3’te sunulmuştur.

Tablo 3. Çatışma Yönetimi Stratejileri Ölçeği Alt Boyutları Puanlarının Yaş Değişkenine Göre Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) Sonuçları

Boyut	Grup	N	\bar{x}	ss	Var. K.	KT	Sd	KO	F	P
Bütünleştirme	25 ve altı	50	4,27	,61	G.Arası	1,295	3	,432	1,532	,207
	26-30	85	4,20	,53	G.İçi	63,650	226	,282		
	31-35	59	4,28	,52	Toplam	64,945	229			
	36 ve üstü	36	4,43	,40						
Kaçınma	25 ve altı	50	3,10	,55	G.Arası	1,498	3	,499	1,909	,129
	26-30	85	2,94	,49	G.İçi	59,127	226	,262		
	31-35	59	2,93	,48	Toplam	60,626	229			
	36 ve üstü	36	3,14	,55						
Uzlaşma	25 ve altı	50	3,84	,58	G.Arası	1,788	3	,596	2,570	,055
	26-30	85	3,83	,44	G.İçi	52,420	226	,232		
	31-35	59	3,83	,49	Toplam	54,209	229			
	36 ve üstü	36	4,07	,41						

Hükmetme	25 ve altı	50	3,29	,55	G.Arası	1,807	3	,602	2,036	,110
	26-30	85	3,22	,52	G.İçi	66,886	226	,296		
	31-35	59	3,05	,55	Toplam	68,693	229			
	36 ve üstü	36	3,25	,58						
Uyma	25 ve altı	50	3,68	,62	G.Arası	1,522	3	,507	1,726	,162
	26-30	85	3,66	,50	G.İçi	66,420	226	,294		
	31-35	59	3,59	,59	Toplam	67,942	229			
	36 ve üstü	36	3,85	,44						
Toplam Ölçek	25 ve altı	50	3,63	,46	G.Arası	1,206	3	,402	2,838	,039
	26-30	85	3,56	,34	G.İçi	32,028	226	,142		
	31-35	59	3,54	,36	Toplam	33,324	229			
	36 ve üstü	36	3,75	,36						

Tablo 3’de görüldüğü üzere, örneklem grubunu oluşturan okul öncesi öğretmenlerinin çatışma yönetimi stratejileri ölçeği alt boyutları ve toplam ölçek puanları ortalamalarının yaş değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek üzere yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucunda; “bütünleştirme” alt boyutunda [$F_{(3-226)} = 1,532$; $p >,05$]; “kaçınma” alt boyutunda [$F_{(3-226)} = 1,909$; $p >,05$]; “uzlaşma” alt boyutunda [$F_{(3-226)} = 2,570$; $p >,05$]; “hükmetme” alt boyutunda [$F_{(3-226)} = 2,036$; $p >,05$] ve “uyma” alt boyutunda [$F_{(3-226)} = 1,726$; $p >,05$] gruplar arasında anlamlı fark bulunmamıştır. Buna karşın toplam ölçek puanlarının ortalamaları [$F_{(3-226)} = 2,838$; $p <,05$] arasındaki fark anlamlı bulunmuştur. Farkın hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek için çoklu karşılaştırma testlerinden Tukey testi değerleri incelenmiş ve sonuçlar Tablo 4’de sunulmuştur.

Tablo 4. Çatışma Yönetimi Stratejileri Ölçeği Alt Boyutları Puanlarının Yaş Değişkenine Göre Tukey Testi Sonuçları

Puan	Gruplar (i)	Gruplar (j)	$\bar{x}_i - \bar{x}_j$	$Sh_{\bar{x}}$	p
Toplam Ölçek	25 ve altı	26-30	,07	,07	,728
		31-35	,09	,07	,607
		36 ve üstü	-,12	,08	,457
	26-30	31-35	,02	,06	,990
		36 ve üstü	-,19	,07	,056
		31-35	36 ve üstü	-,21	,08

Tablo 4’de görüldüğü üzere, örneklem grubunu oluşturan okul öncesi öğretmenlerinin çatışma yönetimi stratejileri ölçeği toplam ölçek puan ortalamaları arasındaki farkın yaş değişkenine göre hangi gruplardan kaynaklandığını belirlemek amacıyla yapılan Post-Hoc Tukey testi sonucunda; toplam ölçekte farkın 31-35 yaş aralığındaki öğretmenlerle 36 ve üstü yaş grubundaki öğretmenler arasında 36 ve üstü yaş grubu öğretmenlerin lehine gerçekleştiği görülmektedir ($p <,05$). Bu fark 36 ve üstü yaş grubundaki öğretmenlerin 31-35 yaş grubundaki öğretmenlere göre çatışma stratejilerini daha fazla kullandıklarını yönündedir. Diğer grupların puan ortalamaları arasında anlamlı fark bulunmamıştır ($p >,05$).

3. Araştırmanın Üçüncü Alt Problemine İlişkin Bulgular ve Yorum

Araştırmanın üçüncü alt problemi olan “Okul öncesi öğretmenlerinin çatışma yönetimi stratejileri medeni durum değişkenine göre anlamlı farklılık göstermekte midir?” sorusuna ilişkin elde edilen veriler Tablo 5’te sunulmuştur.

Tablo 5. Çatışma Yönetimi Stratejileri Ölçeği Alt Boyutları Puanlarının Medeni Durum Değişkenine Göre Bağımsız Grup t Testi Sonuçları

Boyutlar	Gruplar	N	\bar{X}	SS	Sh $_{\bar{x}}$	t Testi		
						t	Sd	p
Bütünleştirme	Evli	118	4,31	,51	,05	1,232	228	,219
	Bekar	112	4,23	,56	,05			
Kaçınma	Evli	118	3,01	,52	,05	,238	228	,812
	Bekar	112	2,99	,51	,05			
Uzlaşma	Evli	118	3,91	,48	,04	1,227	228	,221
	Bekar	112	3,83	,49	,05			
Boyutlar	Gruplar	N	\bar{X}	SS	Sh $_{\bar{x}}$	t Testi		
Hükmetme	Evli	118	3,18	,53	,05	-,523	228	,601
	Bekar	112	3,22	,56	,05			
Uyma	Evli	118	3,72	,54	,05	1,229	228	,220
	Bekar	112	3,63	,55	,05			
Toplam Ölçek	Evli	118	3,62	,37	,03	1,012	228	,312
	Bekar	112	3,57	,39	,04			

Tablo 5’te görüldüğü üzere okul öncesi öğretmenlerinin çatışma yönetimi stratejileri ölçeği alt boyutları ve toplam ölçek puanları ortalamalarının medeni durum değişkenine göre anlamlı bir farklılık bulunup bulunmadığını belirlemek amacıyla gerçekleştirilen bağımsız grup t testi sonucunda; “bütünleştirme” alt boyutunda [$t_{(228)}= 1,232$; $p>,05$], “kaçınma” alt boyutunda [$t_{(228)}= ,238$; $p>,05$], “uzlaşma” alt boyutunda [$t_{(228)}= 1,227$; $p>,05$], “hükmetme” alt boyutunda [$t_{(228)}= -,523$; $p>,05$], “uyma” alt boyutunda [$t_{(228)}= 1,229$; $p>,05$] ve ölçek toplamında [$t_{(228)}= 1,012$; $p>,05$] gruplar arasında anlamlı fark bulunmamıştır. Okul öncesi öğretmenlerinin çatışma yönetimi stratejileri medeni durumlarına göre anlamlı farklılık göstermemektedir.

4. Araştırmanın Dördüncü Alt Problemine İlişkin Bulgular ve Yorum

Araştırmanın dördüncü alt problemi olan “Okul öncesi öğretmenlerinin çatışma yönetimi stratejileri öğrenim durumu değişkenine göre anlamlı farklılık göstermekte midir?” sorusuna ilişkin elde edilen veriler Tablo 6’da sunulmuştur.

Tablo 6. Çatışma Yönetimi Stratejileri Ölçeği Alt Boyutları Puanlarının Öğrenim Durumu Değişkenine Göre Bağımsız Grup t Testi Sonuçları

Boyutlar	Gruplar	N	\bar{X}	SS	Sh $_{\bar{x}}$	t Testi		
						t	Sd	p
Bütünleştirme	Önlisans	65	4,30	,61	,08	,541	228	,589
	Lisans ve üzeri	165	4,26	,50	,04			
Kaçınma	Önlisans	65	3,18	,56	,07	3,504	228	,001
	Lisans ve üzeri	165	2,92	,48	,04			
Uzlaşma	Önlisans	65	3,98	,60	,07	2,099	228	,037
	Lisans ve üzeri	165	3,83	,43	,03			

Hükmetme	Önlisans	65	3,27	,60	,07	1,242	228	,215
	Lisans ve üzeri	165	3,17	,52	,04			
Uyma	Önlisans	65	3,79	,60	,07	1,994	228	,047
	Lisans ve üzeri	165	3,63	,52	,04			
Toplam Ölçek	Önlisans	65	3,71	,45	,06	2,804	228	,005
	Lisans ve üzeri	165	3,56	,34	,03			

Tablo 6’da görüldüğü üzere okul öncesi öğretmenlerinin çatışma yönetimi stratejileri ölçeği alt boyutları ve toplam ölçek puanları ortalamalarının öğrenim durumu değişkenine göre anlamlı bir farklılık bulunup bulunmadığını belirlemek amacıyla gerçekleştirilen bağımsız grup t testi sonucunda; “kaçınma” alt boyutundan [$t_{(228)}= 3,504$; $p<,05$], “uzlaşma” alt boyutundan [$t_{(228)}= 2,099$; $p<,05$], “uyma” alt boyutundan [$t_{(228)}= 1,994$; $p<,05$] ve toplam ölçekten [$t_{(228)}= 2,804$; $p<,05$] öğrenim durumuna göre aldıkları puanlar arasında ön lisans mezunu öğretmenler lehine anlamlı fark bulunmuştur. Önlisans mezunu öğretmenler lisans ve üzeri mezunu öğretmenlere göre çatışma yönetimi stratejilerinden kaçınma, uzlaşma, uyma stratejilerini ve genel olarak çatışma yönetimi stratejilerini daha fazla kullanmaktadır. Buna karşın “bütünleştirme” alt boyutu puanlarının [$t_{(228)}= ,541$; $p>,05$] ve “hükmetme” alt boyutu puanlarının [$t_{(228)}= 1,242$; $p>,05$] öğrenim durumuna göre bağımsız grup t testi sonuçlarına göre gruplar arasında anlamlı fark bulunmamıştır.

5. Araştırmanın Beşinci Alt Problemine İlişkin Bulgular ve Yorum

Araştırmanın beşinci alt problemi olan “Okul öncesi öğretmenlerinin çatışma yönetimi stratejileri çalışılan okul öncesi eğitim kurumu değişkenine göre anlamlı farklılık göstermekte midir?” sorusuna ilişkin elde edilen veriler Tablo 7’de sunulmuştur.

Tablo 7. Çatışma Yönetimi Stratejileri Ölçeği Alt Boyutları Puanlarının Okul Öncesi Eğitim Kurumu Değişkenine Göre Bağımsız Grup t Testi Sonuçları

Boyutlar	Gruplar	N	\bar{x}	ss	Sh $_{\bar{x}}$	t Testi		
						t	Sd	P
Bütünleştirme	Anaokulu	157	4,25	,56	,04	-,776	228	,439
	Anasınıfı	73	4,31	,48	,06			
Kaçınma	Anaokulu	157	3,00	,50	,04	,433	228	,666
	Anasınıfı	73	2,98	,55	,06			
Uzlaşma	Anaokulu	157	3,86	,50	,04	-,575	228	,566
	Anasınıfı	73	3,90	,46	,05			
Hükmetme	Anaokulu	157	3,19	,54	,04	-,144	228	,885
	Anasınıfı	73	3,21	,57	,07			
Uyma	Anaokulu	157	3,64	,57	,05	-1,394	228	,165
	Anasınıfı	73	3,75	,48	,06			
Toplam Ölçek	Anaokulu	157	3,59	,39	,03	-,519	228	,604
	Anasınıfı	73	3,62	,37	,04			

Tablo 7’de görüldüğü üzere okul öncesi öğretmenlerinin çatışma yönetimi stratejileri ölçeği alt boyutları puanları ortalamalarının çalışılan okul öncesi eğitim kurumu değişkenine göre anlamlı bir farklılık bulunup bulunmadığını belirlemek amacıyla gerçekleştirilen bağımsız grup t testi sonucunda; “bütünleştirme” alt boyutunda [$t_{(228)}= -,776$; $p>,05$], “kaçınma” alt boyutunda [$t_{(228)}= ,433$; $p>,05$], “uzlaşma” alt boyutunda [$t_{(228)}= -,575$; $p>,05$], “hükmetme” alt boyutunda [$t_{(228)}= -,144$; $p>,05$], “uyma” alt boyutunda [$t_{(228)}= -1,394$; $p>,05$] ve ölçek toplamında [$t_{(228)}= -,519$; $p>,05$] gruplar arasında anlamlı fark bulunmamıştır.

Okul öncesi öğretmenlerinin çatışma yönetimi stratejileri okul öncesi eğitim kurumuna göre anlamlı farklılık göstermemektedir.

6. Araştırmanın Altıncı Alt Problemine İlişkin Bulgular ve Yorum

Araştırmanın altıncı alt problemi olan “Okul öncesi öğretmenlerinin çatışma yönetimi stratejileri çalışılan okuldaki öğretmen sayısı değişkenine göre anlamlı farklılık göstermekte midir?” sorusuna ilişkin elde edilen veriler Tablo 8’de sunulmuştur.

Tablo 8. Çatışma Yönetimi Stratejileri Ölçeği Alt Boyutları Puanlarının Çalışılan Okuldaki Öğretmen Sayısı Değişkenine Göre Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) Sonuçları

Boyut	Grup	N	\bar{X}	SS	Var. K.	KT	Sd	KO	F	p
Bütünleştirme	1-10 arası	84	4,35	,44	G.Arası	1,104	3	,368	1,302	,274
	11-20 arası	74	4,25	,58	G.İçi	63,841	226	,282		
	21-30 arası	32	4,14	,55	Toplam	64,945	229			
	31 ve üstü	40	4,24	,59						
Kaçınma	1-10 arası	84	3,08	,54	G.Arası	3,066	3	1,022	4,013	,008
	11-20 arası	74	3,06	,48	G.İçi	57,560	226	,255		
	21-30 arası	32	2,80	,42	Toplam	60,626	229			
	31 ve üstü	40	2,85	,52						
Uzlaşma	1-10 arası	84	3,94	,47	G.Arası	1,247	3	,416	1,774	,153
	11-20 arası	74	3,87	,54	G.İçi	52,962	226	,234		
	21-30 arası	32	3,72	,40	Toplam	54,209	229			
	31 ve üstü	40	3,83	,46						
Hükmetme	1-10 arası	84	3,22	,57	G.Arası	1,253	3	,418	1,400	,244
	11-20 arası	74	3,27	,55	G.İçi	67,440	226	,298		
	21-30 arası	32	3,13	,48	Toplam	68,693	229			
	31 ve üstü	40	3,07	,52						
Uyma	1-10 arası	84	3,78	,56	G.Arası	2,597	3	,866	2,994	,032
	11-20 arası	74	3,62	,57	G.İçi	65,345	226	,289		
	21-30 arası	32	3,48	,46	Toplam	67,942	229			
	31 ve üstü	40	3,73	,47						
Toplam Ölçek	1-10 arası	84	3,68	,37	G.Arası	1,661	3	,554	3,963	,009
	11-20 arası	74	3,62	,39	G.İçi	31,574	226	,140		
	21-30 arası	32	3,43	,33	Toplam	33,234	229			
	31 ve üstü	40	3,53	,38						

Tablo 8’de görüldüğü üzere, örneklem grubunu oluşturan okul öncesi öğretmenlerinin çatışma yönetimi stratejileri ölçeği alt boyutları ve toplam ölçek puanları ortalamalarının çalışılan okuldaki öğretmen sayısı değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek üzere yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucunda; “bütünleştirme” alt boyutunda [$F_{(3-226)} = 1,302$; $p > ,05$]; “uzlaşma” alt boyutunda [$F_{(3-226)} = 1,774$; $p > ,05$]; “hükmetme” alt boyutunda [$F_{(3-226)} = 1,400$; $p > ,05$] gruplar arasında anlamlı fark bulunmamıştır. Buna karşın “kaçınma” alt boyutu puanlarının ortalamaları [$F_{(3-226)} = 4,013$; $p < ,05$], “uyma” alt boyutu puanlarının ortalamaları [$F_{(3-226)} = 2,994$; $p < ,05$] ve toplam ölçek puanlarının ortalamaları [$F_{(3-226)} = 3,963$; $p < ,05$] arasındaki fark anlamlı bulunmuştur. Farkın hangi

gruplar arasında olduğunu belirlemek için çoklu karşılaştırma testlerinden Tukey testi değerleri incelenmiş ve sonuçlar Tablo 9'da sunulmuştur.

Tablo 9. Çatışma Yönetimi Stratejileri Ölçeği Alt Boyutları Puanlarının Çalışılan Okuldaki Öğretmen Sayısı Değişkenine Göre Tukey Testi Sonuçları

Puan	Gruplar (i)	Gruplar (j)	$\bar{x}_i - \bar{x}_j$	$Sh_{\bar{x}}$	<i>p</i>
Kaçınma	1-10 arası	11-20 arası	,02	,08	,994
		21-30 arası	,28	,10	,037
		31 ve üstü	,23	,10	,077
	11-20 arası	21-30 arası	,26	,11	,069
		31 ve üstü	,21	,10	,139
		21-30 arası	31 ve üstü	-,05	,12
Uyma	1-10 arası	11-20 arası	,16	,09	,223
		21-30 arası	,31	,11	,032
		31 ve üstü	,058	,10	,942
	11-20 arası	21-30 arası	,14	,11	,586
		31 ve üstü	-,11	,11	,746
		21-30 arası	31 ve üstü	-,25	,13
Toplam Ölçek	1-10 arası	11-20 arası	,06	,06	,734
		21-30 arası	,25	,08	,009
		31 ve üstü	,15	,07	,147
	11-20 arası	21-30 arası	,19	,08	,092
		31 ve üstü	,09	,07	,595
		21-30 arası	31 ve üstü	-,09	,09

Tablo 9'da görüldüğü üzere, örneklem grubunu oluşturan okul öncesi öğretmenlerinin çatışma yönetimi stratejileri ölçeği alt boyutları puan ortalamaları arasındaki farkın çalışılan okuldaki öğretmen sayısı değişkenine göre hangi gruplardan kaynaklandığını belirlemek amacıyla yapılan Post-Hoc Tukey testi sonucunda; "kaçınma", "uyma" alt boyutlarında ve ölçek toplamında farkın çalışılan okuldaki öğretmen sayısının 1-10 arası olan öğretmenlerle ile 21-30 arası olan öğretmenler arasında öğretmen sayısının 1-10 arası olan öğretmenler lehine gerçekleştiği görülmektedir ($p < ,05$). Bu fark çalışılan okuldaki öğretmen sayısının 1-10 arası olan öğretmenlerin 26-30 olan öğretmenlere göre çatışma yönetimi stratejilerinden kaçınma ve uyma stratejileri ile genel olarak çatışma yönetimi stratejilerini daha fazla kullandıklarını yönündedir. Diğer grupların puan ortalamaları arasında anlamlı fark bulunmamıştır ($p > ,05$).

7. Araştırmanın Yedinci Alt Problemine İlişkin Bulgular ve Yorum

Araştırmanın yedinci alt problemi olan "Okul öncesi öğretmenlerinin çatışma yönetimi stratejileri çalışılan okuldaki görev süresi değişkenine göre anlamlı farklılık göstermekte midir?" sorusuna ilişkin elde edilen veriler Tablo 10'da sunulmuştur.

Tablo 10. Çatışma Yönetimi Stratejileri Ölçeği Alt Boyutları Puanlarının Çalışılan Okuldaki Görev Süresi Değişkenine Göre Bağımsız Grup t Testi Sonuçları

Boyutlar	Gruplar	N	\bar{x}	ss	Sh $_{\bar{x}}$	t Testi		
						t	Sd	p
Bütünleştirme	1-4 yıl	180	4,26	,54	,04	-,442	228	,659
	5 yıl ve üstü	50	4,30	,50	,07			
Kaçınma	1-4 yıl	180	3,00	,52	,04	,627	228	,531
	5 yıl ve üstü	50	2,96	,49	,07			
Uzlaşma	1-4 yıl	180	3,87	,49	,04	,306	228	,947
	5 yıl ve üstü	50	3,87	,45	,06			
Hükmetme	1-4 yıl	180	3,20	,57	,04	,118	228	,758
	5 yıl ve üstü	50	3,17	,46	,07			
Uyma	1-4 yıl	180	3,69	,54	,04	,721	228	,401
	5 yıl ve üstü	50	3,62	,55	,08			
Toplam Ölçek	1-4 yıl	180	3,60	,38	,03	,472	228	,638
	5 yıl ve üstü	50	3,58	,38	,05			

Tablo 10’da görüldüğü üzere okul öncesi öğretmenlerinin çatışma yönetimi stratejileri ölçeği alt boyutları ve toplam ölçek puanları ortalamalarının çalışılan okuldaki görev süresi değişkenine göre anlamlı bir farklılık bulunup bulunmadığını belirlemek amacıyla gerçekleştirilen bağımsız grup t testi sonucunda; “bütünleştirme” alt boyutunda [t(228)= -,442; p>,05], “kaçınma” alt boyutunda [t(228)= ,627; p>,05], “uzlaşma” alt boyutunda [t(228)= ,306; p>,05], “hükmetme” alt boyutunda [t(228)= ,118; p>,05], “uyma” alt boyutunda [t(228)= ,721; p>,05] ve ölçek toplamında [t(228)= ,472; p>,05] gruplar arasında anlamlı fark bulunmamıştır. Okul öncesi öğretmenlerinin çatışma yönetimi stratejileri çalışılan okuldaki görev süresine göre anlamlı farklılık göstermemektedir.

8. Araştırmanın Sekizinci Alt Problemine İlişkin Bulgular ve Yorum

Araştırmanın sekizinci alt problemi olan “Okul öncesi öğretmenlerinin çatışma yönetimi stratejileri mesleki kıdem değişkenine göre anlamlı farklılık göstermekte midir?” sorusuna ilişkin elde edilen veriler Tablo 11’de sunulmuştur.

Tablo 11. Çatışma Yönetimi Stratejileri Ölçeği Alt Boyutları Puanlarının Mesleki Kıdem Değişkenine Göre Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) Sonuçları

Boyut	Grup	N	\bar{x}	ss	Var. K.	KT	Sd	KO	F	p
Bütünleştirme	5 ve altı	95	4,25	,57	G.Arası	,089	2	,045		
	6-10 arası	92	4,27	,50	G.İçi	64,855	227	,286	,156	,855
	11 ve üstü	43	4,30	,51	Toplam	64,945	229			
Kaçınma	5 ve altı	95	3,03	,52	G.Arası	,746	2	,373		
	6-10 arası	92	2,93	,47	G.İçi	59,879	227	,264	1,414	,245
	11 ve üstü	43	3,06	,57	Toplam	60,626	229			
Uzlaşma	5 ve altı	95	3,86	,52	G.Arası	,080	2	,040		
	6-10 arası	92	3,86	,46	G.İçi	54,129	227	,238	,168	,845
	11 ve üstü	43	3,91	,48	Toplam	54,209	229			

Hükmetme	5 ve altı	95	3,29	,55	G.Arası	1,530	2	,765	2,586	,078
	6-10 arası	92	3,11	,55	G.İçi	67,163	227	,296		
	11 ve üstü	43	3,20	,50	Toplam	68,693	229			
Uyma	5 ve altı	95	3,66	,55	G.Arası	,151	2	,076	,253	,777
	6-10 arası	92	3,67	,55	G.İçi	67,791	227	,299		
	11 ve üstü	43	3,73	,54	Toplam	67,942	229			
Toplam Ölçek	5 ve altı	95	3,61	,39	G.Arası	,212	2	,106	,729	,483
	6-10 arası	92	3,56	,35	G.İçi	33,022	227	,145		
	11 ve üstü	43	3,64	,41	Toplam	33,234	229			

Tablo 11’de görüldüğü üzere, örneklem grubunu oluşturan okul öncesi öğretmenlerinin çatışma yönetimi stratejileri ölçeği alt boyutları ve toplam ölçek puanları ortalamalarının mesleki kıdem değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek üzere yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucunda; “bütünleştirme” alt boyutunda [$F_{(2-227)} = ,156$; $p>,05$]; “kaçınma” alt boyutunda [$F_{(2-227)} = 1,414$; $p>,05$]; “uzlaşma” alt boyutunda [$F_{(2-227)} = ,168$; $p>,05$]; “hükmetme” alt boyutunda [$F_{(2-227)} = 2,586$; $p>,05$], “uyma” alt boyutunda [$F_{(2-227)} = ,253$; $p>,05$] ve ölçek toplamında [$F_{(2-227)} = ,729$; $p>,05$] gruplar arasında anlamlı fark bulunmamıştır. Okul öncesi öğretmenlerinin çatışma yönetimi stratejileri mesleki kıdemlerine göre anlamlı farklılık göstermemektedir.

SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER

Araştırmanın birinci alt problemi olan “Okul öncesi öğretmenlerinin çatışma yönetimi stratejileri hangi düzeydedir?” sorusuna ilişkin elde edilen bulgulardan hareketle okul öncesi öğretmenleri bütünleştirme stratejilerini her zaman, kaçınma stratejilerini bazen, uzlaşma stratejilerini sık sık, hükmetme stratejilerini bazen ve uyma stratejilerini sık sık kullandıkları yönünde görüş belirtmişlerdir. Literatürde çalışma bulgusuyla benzerlik gösteren araştırmalara rastlanmıştır. Yüksel (2020), Özmen ve Aküzüm (2011) ve Öztay (2008) yaptıkları araştırmalarda yöneticilerin çoğu zaman tümleştirme ve uzlaşma, bazen kaçınma, hükmetme ve uyma stratejilerini uyguladıklarını ifade etmişlerdir. Akgül (2011), “İlköğretim Okullarında Görev Yapan Öğretmenlerin Duygusal Zeka Düzeyleri İle Çatışma Yönetimi Stratejileri Arasındaki İlişki” konulu araştırmasında, kişisel ve mesleki durumlarına göre, duygusal zekaları bakımından aralarında bir fark bulunup bulunmadığını saptayarak, duygusal zeka düzeyleri farklılaştıkça çatışma yönetimi stratejilerinin tercihinde değişim olup olmadığını belirlemeyi amaçlamıştır. Öğretmenlerin çatışma yönetimi stratejilerini kullanma sıklığı en fazla kullanılan en az kullanılan doğru sıralandığında “bütünleştirme”, “uzlaşma”, “uyma”, “hükmetme” ve “kaçınma” olarak bulunmuştur. Özgan (2006) “İlköğretim Okulu Öğretmenlerinin Çatışma Yönetim Stratejilerinin İncelenmesi Gaziantep Örneği” konulu doktora çalışmasında; öğretmenlerin kullandıkları çatışma yönetim stratejileri sırasıyla tümleştirme, uyma, uzlaşma, hükmetme ve kaçınma sonucuna ulaşmıştır. Karip (2003) “Okullarda Çatışma Yönetimi Üzerine Bir Araştırma” adlı çalışmasında öğretmenlerin kullandıkları çatışma yönetim stratejilerini sırasıyla bütünleştirme, uzlaşma, uyma, kaçınma ve hükmetme sonucuna ulaşmıştır. Altuntaş (2008) araştırmasında öğretmenlerin sık sık bütünleştirme (işbirliği) ve uzlaşma, bazen kaçınma, hükmetme ve uyma stillerini uyguladıkları bulgusunu elde etmiştir. Şirin (2008) yaptığı araştırmada yüksek okul yöneticilerinin ve akademisyenlerinin kullandıkları çatışma yönetim stillerinin sırasıyla bütünleştirme, uzlaşma, uyma, kaçınma ve hükmetme olduğunu saptamıştır. Uysal (2012), “Resmi ve Özel İlköğretim Okulu Öğretmenlerinin Çatışma Yönetimi Stratejilerinin İncelenmesi” konulu araştırmasında, resmi ve özel ilköğretim okulu öğretmenlerinin çatışma yönetimi stratejilerini saptamayı amaçlamıştır.

Araştırmanın sonucuna göre öğretmenlerin çatışma yönetimi stratejileri kullanma düzeyleri incelendiğinde en çok bütünleştirme stratejisinin kullanıldığı görülmüştür. Özdemir (2018), meslek liselerinde çalışan öğretmenlerin kullandıkları çatışma yönetimi stillerini incelediği araştırmasında; çatışma durumunda öğretmenler tarafından çatışma yönetimi stillerinden en fazla bütünleştirme, ardından uzlaşma, uyma kaçınma ve son sırada hükmetme stilini kullandıklarını saptamıştır. Günbayı ve Karahan (2006), yaptıkları çalışma sonucunda ilköğretim okullarında çalışan sınıf ve branş öğretmenlerin okullarda meslektaşlarıyla aralarında yaşanan çatışmaları yönetim biçimlerinin tümleştirme alanında "yüksek" düzeyde kullandıklarını belirtmişlerdir. Vatansaver Bayraktar ve Yılmaz (2016), öğretmenlerin çatışma çözme becerilerinin orta düzeyde olduğunu tespit etmiştir. Öğretmenlerin genel olarak çatışma çözme biçimi olarak Tümleştirme Yaklaşımı'nu tercih ettiklerini belirtmişlerdir.

Adı geçen çalışmalarda da araştırma bulgusunda olduğu gibi öğretmenler tarafından en az kullanılan çatışma stratejisi kaçınma iken en çok kullanılan strateji bütünleştirmedir. Rahim (2002)'e göre de, çatışma çözme stilleri olarak "bütünleştirme" ve "uzlaşma" stilleri stratejik sorunları çözmeye en uygun stiller olarak görülmektedir.

Literatürde çalışma bulgusuyla benzerlik göstermeyen bir araştırmaya da rastlanmıştır. Güllüoğlu'nun (2013) yaptığı araştırmada öğretmenlerin çatışma yönetiminde öncelikle "uzlaşma" ikinci sırada "hükmetme", üçüncü sırada "bütünleştirme", dördüncü sırada 'uyma' stilini kullanırken en az "kaçınma" stilini kullandıklarını saptamıştır. İlgili araştırmada en çok ve en az tercih edilen çatışma stratejileri alanyazında yapılan bir çok araştırma bulgusuyla ve ilgili araştırmanın sonucuyla farklılık göstermektedir. Farkın örneklem grubunu oluşturan öğretmenlerin kişilik özelliklerinden kaynaklandığı düşünülebilir.

Örneklem grubunu oluşturan okul öncesi öğretmenlerinin çatışma yönetimi stratejileri ölçeği alt boyutları puanları ortalamalarının yaş değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek üzere yapılan analiz sonucunda; okul öncesi öğretmenlerinin çatışma yönetimi stratejileri yaşlarına göre anlamlı farklılık göstermemektedir.

Alanyazında araştırma bulgusuyla benzerlik göstermeyen bir çalışmaya rastlanmıştır. Türker (2010), 41 Yaş ve üzerindeki öğretmenlerin tümleştirme (bütünleştirme) yöntemini daha fazla kullandıkları sonucuna ulaşmıştır. Araştırmacı öğretmenlerin olgunlaştıkça ve iş tecrübesi kazandıkça tümleştirme yöntemine yöneldiklerini, çatışma yönetimi stratejilerinden en fazla kullanılanın tümleştirme stratejisi olduğunu belirtmiştir. 20-30 Yaşları arasındaki öğretmenlerin bu yöntemi en az kullandıklarını ifade eden araştırmacı sonucun 20-30 yaşındaki öğretmenlerin tecrübesizliklerinden kaynaklanıyor olabileceğini ifade etmiştir.

Araştırmanın üçüncü alt problemi olan "Okul öncesi öğretmenlerinin çatışma yönetimi stratejileri medeni durum değişkenine göre anlamlı farklılık göstermekte midir?" sorusuna ilişkin elde edilen veriler incelendiğinde, öğretmenlerin çatışma yönetimi stratejileri medeni durumlarına göre anlamlı farklılık göstermemektedir.

Alanyazında ilgili bulguyu destekleyici çalışmalar yer almaktadır. Akgül (2011) ve Ova (2013) yapmış oldukları araştırmaların sonucunda, medenî duruma göre çatışma yönetimi stilleri arasında anlamlı bir farklılık bulamamışlardır. Koç (2016), ise farklı bir bulgu ile şunu ifade etmektedir; medeni durum değişkenine göre yapılan karşılaştırmada evli öğretmenlerin bekar öğretmenlere göre uzlaşma çatışma stratejisini daha sık tercih etmektedir.

Araştırmanın dördüncü alt problemi olan "Okul öncesi öğretmenlerinin çatışma yönetimi stratejileri öğrenim durumu değişkenine göre anlamlı farklılık göstermekte midir?" sorusuna ilişkin elde edilen veriler incelenmiştir. Okul öncesi öğretmenlerinin çatışma yönetimi stratejileri ölçeği alt boyutları puanları ortalamalarının öğrenim durumu değişkenine göre anlamlı bir farklılık bulunup

bulunmadığını belirlemek amacıyla gerçekleştirilen bağımsız grup t testi sonucunda; “kaçınma” alt boyutundan, “uzlaşma” alt boyutundan ve “uyuma” alt boyutundan öğrenim durumuna göre aldıkları puanlar arasında ön lisans mezunu öğretmenler lehine anlamlı fark bulunmuştur. Önlisans mezunu öğretmenler lisans ve üzeri mezunu öğretmenlere göre çatışma yönetimi stratejilerinden kaçınma, uzlaşma ve uyuma stratejilerini daha fazla kullanmaktadır. Buna karşın “bütünleştirme” alt boyutu puanlarının ve “hükmetme” alt boyutu puanlarının öğrenim durumuna göre bağımsız grup t testi sonuçlarına göre gruplar arasında anlamlı fark bulunmamıştır.

Araştırmanın beşinci alt problemi olan “Okul öncesi öğretmenlerinin çatışma yönetimi stratejileri okul öncesi eğitim kurumu değişkenine göre anlamlı farklılık göstermekte midir?” sorusuna ilişkin elde edilen veriler incelendiğinde; “bütünleştirme” alt boyutunda, “kaçınma” alt boyutunda, “uzlaşma” alt boyutunda, “hükmetme” alt boyutunda, “uyuma” alt boyutunda gruplar arasında anlamlı fark bulunmamıştır. Okul öncesi öğretmenlerinin çatışma yönetimi stratejileri okul öncesi eğitim kurumuna göre anlamlı farklılık göstermemektedir.

Araştırmanın altıncı alt problemi olan “Okul öncesi öğretmenlerinin çatışma yönetimi stratejileri çalışılan okuldaki öğretmen sayısı değişkenine göre anlamlı farklılık göstermekte midir?” sorusuna ilişkin elde edilen veriler incelenmiştir. Analiz sonucunda; “bütünleştirme” alt boyutunda; “uzlaşma” alt boyutunda; “hükmetme” alt boyutunda gruplar arasında anlamlı fark bulunmamıştır. Buna karşın “kaçınma” alt boyutu puanlarının ortalamaları ve “uyuma” alt boyutu puanlarının ortalamaları arasındaki fark anlamlı bulunmuştur. Farkın hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek için çoklu karşılaştırma testlerinden Tukey testi değerleri incelenmiştir. Yapılan Post-Hoc Tukey testi sonucunda; “kaçınma” ve “uyuma” alt boyutlarında farkın çalışılan okuldaki öğretmen sayısının 1-10 arası olan öğretmenlerle ile 21-30 arası olan öğretmenler arasında öğretmen sayısının 1-10 arası olan öğretmenler lehine gerçekleştiği görülmektedir. Bu fark çalışılan okuldaki öğretmen sayısının 1-10 arası olan öğretmenlerin 26-30 olan öğretmenlere göre çatışma yönetimi stratejilerinden kaçınma ve uyuma stratejilerini daha fazla kullandıklarını yönündedir. Diğer grupların puan ortalamaları arasında anlamlı fark bulunmamıştır.

Araştırmanın yedinci alt problemi olan “Okul öncesi öğretmenlerinin çatışma yönetimi stratejileri çalışılan okuldaki görev süresi değişkenine göre anlamlı farklılık göstermekte midir?” sorusuna ilişkin elde edilen veriler incelenmiştir. Gerçekleştirilen bağımsız grup t testi sonucunda; “bütünleştirme” alt boyutunda, “kaçınma” alt boyutunda, “uzlaşma” alt boyutunda, “hükmetme” alt boyutunda, “uyuma” alt boyutunda gruplar arasında anlamlı fark bulunmamıştır. Okul öncesi öğretmenlerinin çatışma yönetimi stratejileri çalışılan okuldaki görev süresine göre anlamlı farklılık göstermemektedir.

Araştırmanın sekizinci alt problemi olan “Okul öncesi öğretmenlerinin çatışma yönetimi stratejileri mesleki kıdem değişkenine göre anlamlı farklılık göstermekte midir?” sorusuna ilişkin elde edilen veriler incelenmiştir. Yapılan tek yönlü varyans analizi sonucunda; “bütünleştirme” alt boyutunda; “kaçınma” alt boyutunda; “uzlaşma” alt boyutunda; “hükmetme” alt boyutunda ve “uyuma” alt boyutunda gruplar arasında anlamlı fark bulunmamıştır. Okul öncesi öğretmenlerinin çatışma yönetimi stratejileri mesleki kıdemlerine göre anlamlı farklılık göstermemektedir.

Literatürde çalışma bulgusuyla eşleşmeyen bir araştırmaya rastlanmıştır. Akgül (2011), öğretmenlerin “kaçınma” çatışma stratejisini kullanma sıklığının mesleki kıdemlerine göre fark göstermekte olup 21 yıl ve üzeri kıdeme sahip öğretmenlerin kaçınma stratejisini diğer mesleki kıdeme sahip öğretmenlere göre daha sık kullandıkları sonucuna ulaşmıştır.

Çalışmada erkek okul öncesi öğretmenlerine ulaşmakta zorluk yaşandığı için cinsiyet değişkeni açısından çatışma stratejilerinin anlamlı bir farklılık oluşturup oluşturamadığına bakılamamıştır. Bundan sonraki araştırmalarda erkek okul öncesi öğretmenlerine ulaşılabilirse cinsiyet faktörü de

yordanabilir. Ayrıca okul öncesi eğitim kurum yöneticilerinin de çatışma yönetimi stratejileri araştırılabilir. Lisans eğitimi alan okul öncesi öğretmen adaylarını örneklem olarak kabul eden çalışmalar da yapılabilir. Çatışma yönetimi stratejilerinin örgütsel bağlılık, stres, mobbing, iletişim becerileri, okul kültürü değişkenleriyle ilişkisi incelenebilir.

<i>"COPE-Dergi Editörleri İçin Davranış Kuralları ve En İyi Uygulama İlkeleri" beyanları:</i>	
Etik Kurul Belgesi:	Bu çalışma 2020 öncesinde, 2017-2018 eğitim öğretim yılının birinci döneminde uygulandığı için ULAKBİM TR DİZİN kararına göre etik kurul izni alınmasını gerektirmemektedir.
Çıkar Çatışması Beyanı:	Bu makalenin araştırması, yazarlığı veya yayınlanmasıyla ilgili olarak yazarın potansiyel bir çıkar çatışması yoktur.
Finansal Destek:	Bu çalışmanın araştırma ve yazım aşamasında herhangi kişi/kurum veya kuruluşlar tarafından finansal destek alınmadığı bildirilmiştir.
Katkı Oranı Beyanı:	%50-%50
Destek ve Teşekkür Beyanı:	-
Sorumlu Yazar:	Doç. Dr. Hatice KADIOĞLU ATEŞ
Çifte Kör Hakem Değerlendirmesi:	Dış-bağımsız
Bu makale, Creative Commons Atıf-GayriTicari 4.0 Uluslararası Lisansı ile lisanslanmıştır.	
<i>The following statements are made in the framework of "COPE-Code of Conduct and Best Practices Guidelines for Journal Editors":</i>	
Ethics Committee Approval:	Since this study was conducted in the first semester of the 2017-2018 academic year before 2020, it does not require ethics committee approval according to the decision of ULAKBİM TR DİZİN.
Declaration of Conflicting Interests:	No conflicts of interest were reported for this article.
Financial Support:	It has been reported that this study did not receive financial support from any person/institution or organization during the research and writing phase.
Author Contributions:	%50-%50
Statement of Support and Acknowledgment:	-
Corresponding Author:	Assc. Prof. Dr. Hatice KADIOĞLU ATEŞ
Double-Blind Peer Review:	External-independent
<i>This article is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International License.</i>	

KAYNAKÇA

Akgül, G. (2011). İlköğretim Okullarında Görev Yapan Öğretmenlerin Duygusal Zekâ Düzeyleri İle Çatışma Yönetimi Stratejileri Arasındaki İlişki, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), (Danışman: Yrd. Doç. Dr. Ali Temel), İstanbul: Maltepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

- Akkirman, A. D. (1998). Etkin Çatışma Yönetimi ve Müdahale Stratejileri. *Dumlupınar Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 13(11), 1-11.
- Altuntaş, S. (2008). Hemşirelerin Örgütsel Güven Düzeyleri İle Kişisel-Mesleki Özellikleri Ve Örgütsel vatandaşlık Davranışları Arasındaki İlişki, (Yayınlanmamış Doktora Tezi), (Danışman: Yrd. Doç. Dr. Ülkü Baykal), İstanbul: İstanbul Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü.
- Aslan, E. (2012). Yaratıcı Düşünme Eğitimi. (Editörler: A. Oktay ve Ö. Polat Unutkan). *İlköğretim Çağına Genel Bir Bakış İçinde* (s.75-100). İstanbul: Morpa.
- Aydın, B. (2012). İlköğretim Çağ Çocuğunun Gelişim Özellikleri. (Editörler: A. Oktay ve Ö. Polat Unutkan). *İlköğretim Çağına Genel Bir Bakış İçinde* (s.13-26). İstanbul:Morpa.
- Büyüköztürk, Ş.; Çakmak, E. K.; Akgün, Ö. E.; Karadeniz, Ş. ve Demirel F. (2011). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Casiadi, S. (2017). Öğretmenlerin Okul Müdürlerinin İletişim Becerileri ve Çatışma Yönetimi Konusunda Görüşleri, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), (Danışman: Prof. Dr. Hasan Arslan), Çanakkale: Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Dereci, S. (2012). *Eğitim Hayata Hazırlama Değil Hayatın Kendisidir*. İstanbul: Morpa.
- Gökçen, F. Ç. (2014). *İlköğretime Hazırlık "Çocuğum Okula Başlıyor"*. İstanbul: Morpa.
- Güllüoğlu, Ö. (2013). Kayseri'de Hizmet Veren Özel İlköğretim Okulu Öğretmenlerinin Çatışma Faktörlerinin ve Çatışma Yönetimi Stratejilerinin Analizi. *İletişim Kuram ve Araştırma Dergisi*, 0(36), 193-218.
- Gümüşeli, A. İ., (1994). İzmir İli Ortaöğretim Kurumları Yöneticilerinin Çatışmayı Yönetme Biçimleri, (Yayımlanmamış Doktora Tezi), (Danışman: Prof. Dr. Haydar Taymaz), Ankara: Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Günbayı, İ. ve Karahan, İ. (2006). İlköğretim Okulu Öğretmenlerinin Kurum İçi Çatışmaları Yönetim Biçimleri. *Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 8(1), 209-230.
- Kabaklı Çimen, L. (2016). Erken Çocukluk Döneminde Sosyalleşme. (Editörler: Ö. Özyılmaz ve H. Kadioğlu Ateş) *Erken Çocukluk Dönemine Disiplinler Arası Bakış İçinde* (s. 99-150). Almanya: Lambert.
- Kadioğlu-Ateş, H. ve Kadioğlu, S. (2018). Identifying the Qualities of an Ideal Teacher in Line With the Opinions of Teacher Candidates, *European Journal of Educational Research*, 7(1), 103-111.
- Kanbay Ak, G.; Yıldırım, B. ve Kadioğlu Ateş H. (2016). Okul Öncesi Öğretmenlerinin Mesleki Yeterlilik Algılarının İncelenmesi (Başakşehir İlçesi Örneği). *Akademik Bakış Uluslararası Hakemli Sosyal Bilimler Dergisi*, 0(55), 89-108.
- Kandır, A. (2014). *Soru ve Yanıtlarla Gelişimde 3-6 Yaş Çocukluk Bir Kez Yaşanır*. İstanbul: Morpa.
- Kapıcı, S., (2015). Eğitim Örgütlerinde Çatışma ve Çatışma Yönetimi Üzerine Bir Araştırma: İzmir Balçova Örneği, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), (Danışman: Yrd. Doç. Somayyeh Radmard), İstanbul: İstanbul Aydın Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Karip, E. (2003). *Çatışma Yönetimi*. Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Kayhan, N. (2014). Öğretmenlerin İletişim Becerileri ile Çatışma Yönetimi Stratejileri Arasındaki İlişki Gaziantep İli Örneği, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), (Danışman: Doç. Dr. Mehmet Karakuş), Gaziantep: Zirve Üniversitesi Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Koçel, T. (1993). *İşletme Yöneticiliği*. İstanbul: Beta Basım Yayım.
- Oktay, A. (2012). İlköğretim: Önemi ve İnsan Hayatındaki Yeri. (Editörler: A. Oktay ve Ö. Polat Unutkan). *İlköğretim Çağına Genel Bir Bakış İçinde* (s. 123-134). İstanbul: Morpa.
- Ova, A. (2013). Organizasyonlardaki Çatışmaların Yönetimi ve Bir Araştırma, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), (Danışman: Prof. Dr. Akın Marşap), İstanbul: İstanbul Aydın Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Özdemir, N. (2018). Okullarda Öğretmenlerin Yaşadığı Çatışma ve Çatışma Yönetim Stilleri. *Cumhuriyet Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 42(2), 93-116.
- Özgan, H. (2006). İlköğretim Okulu Öğretmenlerinin Çatışma Yönetimi Stratejilerinin İncelenmesi,

- (Yayımlanmamış Doktora Tezi), (Danışman: Prof. Dr. Tokay Gedikoğlu), Gaziantep: Gaziantep Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Özmen, L. ve Aküzüm, C. (2011). Yönetici Görüşlerine Göre, Okul Mensuplarının Okullardaki Çatışma Sonuçlarına Yönelik Tavrı Alışları. *Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi*, 0(16), 86-100
- Öztay, S. (2008). İlköğretim Okulu Yöneticilerinin Çatışma Yönetim Stilleri (Bağcılar İlçesi Örneği). (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), (Danışman: Prof. Dr. Canan Çetin), İstanbul: Yeditepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Polat-Unutkan, Ö. (2012). İlköğretim 1. Sınıfa Başlarken: Çocuk, Öğretmen ve Anne Baba. (Editörler: A. Oktay ve Ö. Polat Unutkan). *İlköğretim Çağına Genel Bir Bakış* İçinde (s. 27-40). İstanbul: Morpa.
- Rahim, M.A. (2002). Toward a Theory of Managing Organizational Conflict. *The International Journal of Conflict Management*, 13(3), 206-235.
- Şirin, E. F. (2008). Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu Yöneticilerinin Liderlik Stilleri ve Çatışma Yönetim Stillerinin İncelenmesi, (Yayımlanmamış Doktora Tezi), (Danışman: Prof. Dr. A. Azmi Yetim), Ankara: Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Topluer, A., (2008). İlköğretim Okulu Yöneticilerinin İletişim Yeterlilikleri İle Örgütsel Çatışma Düzeyi, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi) (Danışman: Yrd. Doç. Dr. Mehmet Üstüner), Malatya: İnönü Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Türker, S. (2010). Öğretmenlerin Çatışma Yönetim Stratejileri İle Sürekli Öfke ve Öfke İfade Düzeyleri Arasındaki İlişkilerin İncelenmesi, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), (Danışman: Yrd. Doç. Dr. Erkan Yaman), Sakarya: Sakarya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Vatansever Bayraktar, H. ve Yılmaz, K. Ö. (2016). Sınıf Öğretmenlerinin Çatışma Çözme Becerileri İle Stresle Başa Çıkma Becerileri Arasındaki İlişki. *TURKISH STUDIES -International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic-*, (Prof. Dr. Hayati Akyol Armağanı), 11(3), 2333-2354.
- Yüksel, M. Y. (2020). Okul Müdürlerinin Çatışma Yönetim Stillerinin Öğretmen Motivasyonu Açısından İncelenmesi, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), (Danışman: Doç. Dr. Fatma Çobanoğlu), Denizli: Pamukkale Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

EKLER:

T.C.
İSTANBUL VALİLİĞİ
İl Millî Eğitim Müdürlüğü

Sayı : 59090411-20-E.2258325 02/02/2018
Konu : Anket ve Araştırma İzin Talebi

VALİLİK MAKAMINA

İlgi: a) 26.01.2018 tarihli ve 1879073 Gelen Evrak No'lu dilekçe.
b) MEB. Yen. ve Eğ. Tk. Gn. Md. 22.08.2017 tarih ve 12607291/ 2017/25 No'lu Gen.
c) Millî Eğitim Müdürlüğü Araştırma ve Anket Komisyonunun 01.02.2018 tarihli tutanağı.

İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü yüksek lisans öğrencisi Elif KALFA'nın "Okul Öncesi Öğretmenlerinin Çatışma Yönetimi Stratejilerinin Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi" konulu tezi kapsamında, ilimiz Küçükçekmece ilçesinde bulunan özel/resmi eğitim kurumlarında görev yapan okul öncesi öğretmenlerine; kişisel bilgi formu ve anket uygulama istemi hakkındaki ilgi (a) dilekçe ve ekleri Müdürlüğümüzce incelenmiştir.

Araştırmacının söz konusu talebi; bilimsel amaç dışında kullanılmaması, uygulama sırasında bir örneği müdürlüğümüzde muhafaza edilen mühürlü ve imzalı veri toplama araçlarının kurumlarımıza araştırmacı tarafından ulaştırılarak uygulanması, katılımcıların gönüllülük esasına göre seçilmesi, araştırma sonuç raporunun müdürlüğümüzden izin alınmadan kamuoyuyla paylaşılmaması koşuluyla, okul idarelerinin denetim, gözetim ve sorumluluğunda, eğitim-öğretimi aksatmayacak şekilde ilgi (b) Bakanlık emri esasları dâhilinde uygulanması, sonuçtan Müdürlüğümüze rapor halinde (CD formatında) bilgi verilmesi kaydıyla Müdürlüğümüzce uygun görülmektedir.

Makamlarınızca da uygun görülmesi halinde olurlarınıza arz ederim.

Turgut KARATEKİN
Millî Eğitim Müdür V.

OLUR
02/02/2018

Ahmet Hamdi USTA
Vali a.
Vali Yardımcısı

Ek:1- Genelge
2- Komisyon Tutanağı

İl Millî Eğitim Müdürlüğü Binbirdirek M. İnan Öktem Cad.
No:1 Eski Adliye Binası Sultanahmet Fatih/İstanbul
E-Posta: sgh34@meh.gov.tr

A. BALTA VHKJ
Tel: (0 212) 455 04 00-239
Faks: (0 212)455 06 52

Bu evrak güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır. <https://evrak.sorgu.meb.gov.tr> adresinden 5a5f-d17e-34e1-8053-5733 kodu ile teyit edilebilir.